

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืชประจำสัปดาห์ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

ฉบับที่ ๑๐๐ ประจำวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ เดือนเฝ้าระวัง “โรคไหม้ข้าว”

เดือนเกษตรกรที่ปลูกข้าว เฝ้าระวังการระบาดของโรคไหม้ข้าว ทำให้ต้นข้าวเสียหายตั้งแต่ระยะกล้าถึงระยะออกรวง เนื่องจากช่วงนี้อยู่ในฤดูฝน ทำให้สภาพแวดล้อมเหมาะต่อการระบาดของโรค และจากรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช เริ่มพบการระบาดของโรคไหม้ข้าวเพิ่มขึ้นในหลายจังหวัด ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

ชนิดศัตรูพืช : เชื้อรา *Pyricularia oryzae*

ลักษณะอาการ

ระยะกล้า ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ ๒-๕ มิลลิเมตร และความยาวประมาณ ๑๐-๑๕ มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าอาการของโรครุนแรงต้นกล้าจะแห้งพุดตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลข้างสีน้ำตาลดำ และมีกลิ่นคาวจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง (โรคไหม้คอรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวงเมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบ แต่ถ้าเป็นโรคตอน รวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยวจะปรากฏรอยแผลข้างสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายปริมาณมาก ยิ่งในช่วงนี้ทุกภาคของประเทศไทยมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับข้าวอยู่ในระยะออกรวงจึงอาจทำให้การระบาดของโรคไหม้ข้าวระยะคอรวงเพิ่มมากขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. ปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา ก่อนปลูก อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร ต่อ เมล็ดข้าว ๕๐๐ กิโลกรัม หรือคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโคคลาโซล อัตราตามคำแนะนำในฉลาก
๒. หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม ๑๕ - ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ ควรแบ่งแปลงให้มีการถ่ายเทอากาศได้ดี
๓. ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนลง วิธีนี้จะมีผลกระทบต่อผลผลิตบ้าง แต่จะช่วยไม่ให้ข้าวอ่อนแอต่อโรค
๔. สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวควรปฏิบัติ ดังนี้
 - พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก
 - พ่นเชื้อไตรโคเดอร์มา อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร
๕. ถ้ามีความจำเป็นให้ใช้สารเคมีพ่น กรณีแหล่งที่เคยมีโรคระบาดและพบแผลโรคไหม้ทั่วไปร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ใบ ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา สารเคมีที่แนะนำ คือ ไตรโคคลาโซล หรือ ไอโซโพรโทไอเลน ตามอัตราที่ระบุในฉลาก

***การใช้สารเคมีพ่นซ้ำกันหลายครั้ง เชื้อราจะต้านทานสารเคมีหรือดื้อยา ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อราต้านทานสารเคมี จึงควรเลือกใช้สารเคมีบางชนิดพ่นสลับกัน ทั้งนี้ในการใช้สารเคมีควรใช้ด้วยความระมัดระวัง และคำนึงถึงความปลอดภัยต่อผู้ใช้และสภาพแวดล้อม

ที่มา : ๑. กรมการข้าว

๒. กรมส่งเสริมการเกษตร

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ Ins 0-5311-2478-9

Insars 0-5311-2478-9 E-mail : chiangmai@doae.go.th

